

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN TRUNG DŨNG

NGHIÊN CỨU KẾT QUẢ THỰC HIỆN CỦA CÁC CHƯƠNG
TRÌNH, DỰ ÁN PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN TỚI XÓA ĐÓI
GIẢM NGHÈO Ở HUYỆN VĨNH NẠI, TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60 31 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN ĐÌNH TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Trung Dũng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Khoa Sau Đại học, cùng các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh, Đại học Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt xin chân thành cảm ơn **TS. Trần Đình Tuấn**, người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn cán bộ, lãnh đạo Huyện ủy, UBND huyện, phòng Nông nghiệp & PTNT, phòng Thống kê, phòng Giáo dục, Phòng Lao động Thương binh và Xã hội, Phòng Tài nguyên và Môi trường, Ban Quản lý các dự án huyện, lãnh đạo, cán bộ và nhân dân các xã Cúc Đường, Dân Tiến, Lâu Thượng, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ cho tôi khi điều tra thu thập số liệu nghiên cứu đề tài luận văn.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo điều kiện và động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày..... tháng .....năm 2011

Tác giả luận văn

Nguyễn Trung Dũng

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục chữ viết tắt.....	vi
Danh mục bảng số liệu	vii
Danh mục biểu đồ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu của đề tài	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ CÁC CHƯƠNG TRÌNH, DỰ ÁN PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN TỚI XÓA ĐÓI GIẢM NGHÈO VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI	4
1.1. Cơ sở khoa học về nghèo đói và các chương trình , dự án phát triển nông thôn.....	4
1.1.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn về nghèo đói.....	4
1.1.2. Công tác xoá đói giảm nghèo tại Việt Nam.....	31
1.1.3. Một số vấn đề về chương trình, dự án phát triển nông thôn	33
1.1.5. Phương pháp đánh giá dự án.....	40
1.1.6. Đánh giá tác động các chương trình dự án	41
1.1.7. Một số tác động của chương trình, dự án phát triển nông thôn	44

1.2. Một số chương trình, dự án phát triển nông thôn ở nước ta	47
1.2.1. Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo giai đoạn II từ năm 2006 - 2010	47
1.2.2. Chương trình phát triển kinh tế - xã hội các xã đặc biệt khó khăn vùng đồng bào dân tộc và miền núi giai đoạn II (2006-2010).....	48
1.2.3. Chương trình 5 triệu ha rừng.....	50
1.3. Phương pháp nghiên cứu và đánh giá.....	52
1.3.1. Các vấn đề mà đề tài cần giải quyết.....	52
1.3.2. Phương pháp nghiên cứu.....	52
1.3.3. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá tác động của các chương trình, dự án phát triển nông thôn đến xóa đói, giảm nghèo.....	55
Chương 2. THỰC TRẠNG TÁC ĐỘNG CỦA CÁC CHƯƠNG TRÌNH DỰ ÁN PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN TỚI XÓA ĐÓI GIẢM NGHÈO TẠI HUYỆN VÕ NHAI, THÁI NGUYÊN	56
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	56
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	56
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	60
2.2. Thực trạng của các chương trình, dự án ở huyện Võ Nhai - tỉnh Thái Nguyên	69
2.2.1. Mục tiêu thực hiện các chương trình, dự án trên địa bàn huyện Võ Nhai.....	69
2.2.2. Tình hình vốn đầu tư theo các chương trình, dự án ở huyện Võ Nhai.....	72
2.2.3. Kết quả thực hiện các chương trình, dự án ở huyện Võ Nhai	77
2.2.4. Đánh giá tình hình giải ngân, nợ đọng vốn của các chương trình, dự án.....	99
2.3. Đánh giá tác động của các chương trình, dự án phát triển nông thôn đến xóa đói giảm nghèo ở huyện Võ Nhai	100

2.3.1. Tác động về kinh tế và xóa đói giảm nghèo	100
2.3.2. Tác động về văn hóa - xã hội	109
2.3.3. Tác động về môi trường	112
2.3.4. Những hạn chế trong việc tổ chức, thực hiện chương trình, dự án đến kết quả và tác động của chương trình, dự án	113
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN CÁC CHƯƠNG TRÌNH, DỰ ÁN PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN GẮN VỚI GIẢM NGHÈO Ở HUYỆN VÕ NHAI, THÁI NGUYÊN	116
3.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu.....	116
3.1.1. Quan điểm, phương hướng gắn với mục tiêu xóa đói, giảm nghèo....	116
3.1.2. Mục tiêu của chương trình	116
3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện các chương trình, dự án gắn với giảm nghèo ở huyện Võ Nhai	118
3.2.1. Những giải pháp chung	118
3.2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của các chương trình, dự án	119
3.2.3. Một số giải pháp huy động, sử dụng vốn đầu tư trong phát triển kinh tế, xóa đói, giảm nghèo của huyện Võ Nhai đến năm 2015	120
3.2.4. Một số giải pháp, kiến nghị cụ thể về tổ chức quản lý, thực hiện các chương trình dự án.....	121
KẾT LUẬN	125
1. Kết luận	125
2. Kiến nghị.....	126
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	128
MẪU PHIẾU ĐIỀU TRA	131

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
BQL	Ban quản lý
CN	Công nghiệp
CNH-HĐH	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
CSHT	Cơ sở hạ tầng
CSMT	Vệ sinh môi trường
DA	Dự án
ĐBKK	Đặc biệt khó khăn
GD	Giai đoạn
HĐND	Hội đồng nhân dân
ILO	Tổ chức lao động quốc tế
KHKT	Khoa học kỹ thuật
MTTQ	Mặt trận tổ quốc
PTNT	Phát triển nông thôn
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
WB	Ngân hàng thế giới
XĐGN	Xoá đói giảm nghèo
XKLĐ	Xuất khẩu lao động

DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 2.1: Hiện trạng sử dụng đất đai của huyện Võ Nhai giai đoạn 2008 - 2010	59
Bảng 2.2: Dân số và lao động huyện Võ Nhai giai đoạn 2008 - 2010	61
Bảng 2.3: Số lượng và cơ cấu thành phần dân tộc của huyện giai đoạn 2008 -2010	62
Bảng 2.4: Lao động huyện Võ Nhai chia theo giới tính và khu vực giai đoạn 2008 -2010	64
Bảng 2.5: Kết quả sản xuất các ngành kinh tế của huyện Võ Nhai giai đoạn 2008 -2010	67
Bảng 2.6: Phân loại hộ theo tiêu chuẩn và mức sống dân cư trong giai đoạn 2008 - 2010	68
Bảng 2.7: Tổng hợp các chương trình dự án đầu tư trên địa bàn huyện Võ Nhai trong các giai đoạn	74
Bảng 2.8: Tổng hợp vốn đầu tư chương trình 135 giai đoạn I.....	78
Bảng 2.9: Tổng hợp phân bổ vốn đầu tư chương trình 135 giai đoạn II	81
Bảng 2.10: Công trình đường giao thông được đầu tư trong giai đoạn II	82
Bảng 2.11: Các mô hình phát triển kinh tế được dự án đầu tư trong giai đoạn II theo chương trình 135	83
Bảng 2.12: Cơ cấu vốn vay ưu đãi trong giai đoạn II theo chương trình 135 của Chính phủ.....	85
Bảng 2.13: Kết quả đầu tư thuộc chương trình 134 của Chính phủ	87
Bảng 2.14: Kết quả đầu tư thuộc chương trình 134 của Chính phủ	89
Bảng 2.15: Kết quả thực hiện dự án 661 của Chính phủ	92
Bảng 2.16: Kết quả thực hiện Nghị quyết 30a của Chính phủ	95
Bảng 2.17: Kết quả thực hiện các dự án từ nguồn ngân sách địa phương.....	97

Bảng 2.18: Tổng hợp tình hình giải ngân vốn cho các chương trình, dự án phát triển tại huyện Võ Nhai tính đến hết năm 2010.....	100
Bảng 2.19: Tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế tại huyện Võ Nhai giai đoạn 2005-2010.....	102
Bảng 2.20: Thống kê tỷ lệ hộ nghèo tại huyện Võ Nhai giai đoạn 2001-2010 ..	104
Bảng 2.21: So sánh một số chỉ tiêu giữa hộ hưởng dự án và hộ không được hưởng dự án	107

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 2.1: Cơ cấu sử dụng đất đai của huyện Võ Nhai năm 2010.....	58
Biểu đồ 2.2: Cơ cấu thành phần dân tộc huyện Võ Nhai năm 2010.....	63
Biểu đồ 2.3: Cơ cấu vốn đầu tư chương trình 135 giai đoạn I.....	75
Biểu đồ 2.4: Cơ cấu vốn đầu tư chương trình 135 giai đoạn I.....	77
Biểu đồ 2.5: Cơ cấu vốn đầu tư chương trình 135 giai đoạn II	80
Biểu đồ 2.6: Cơ cấu vốn đầu tư chương trình 134 của Chính phủ	86
Biểu đồ 2.7: Cơ cấu vốn đầu tư dự án 661 của Chính phủ	91
Biểu đồ 2.8: Cơ cấu giá trị các ngành kinh tế huyện Võ Nhai	103
Biểu đồ 2.9: Tỷ lệ hộ nghèo qua các năm.....	105